

Skriftlig fremsættelse (7. november 1996)

Aage Frandsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en grundlovskommission.

(Beslutningsforslag nr. B 58).

Det er SF's opfattelse, at den nuværende grundlov ikke er tidssvarende, hvilket ikke er så overraskende, fordi en række forhold har ændret sig ganske meget, siden den seneste grundlovsændring blev vedtaget i 1953. En række bestemmelser har nærmest karakter af anakronismer, hvilket hænger sammen med, at man ved udformningen af 1953-grundloven i stort omfang byggede videre på formuleringerne i tidligere grundlove. Derfor var nogle af formuleringerne i 1953 allerede mere eller mindre utidssvarende. Der er også bestemmelser, der i 1953 var tidssvarende, men som langtfra er det i dag.

Der er ganske mange bestemmelser, der reelt betyder noget helt andet, end de konkrete formuleringer lægger op til, hvilket er udtryk for, at der hele tiden foregår en forfatningsmæssig udvikling, som er nødvendig, og som afspejler, at indholdet i grundloven ikke er statisk. Men på et eller andet tidspunkt bliver den manglende overensstemmelse mellem grundlovens ord og den aktuelle virkelighed, herunder tolkningen af grundloven, for stor til, at det er acceptabelt.

Efter SF's opfattelse er der også brug for grundlovsændringer, som under ingen omstændigheder kan rummes inden for en endda vid tolkning af grundloven.

Det er sagt, at den nuværende grundlov er god nok, blot den blev overholdt, og at problemet snarere er, at grundloven ikke respekteres af magtudøverne. Det kan der være noget om i enkelte tilfælde, og i det omfang det er rigtigt, vil en grundlovsdiskussion også kunne bruges til at få understreget indholdet i og intentionerne bag grundloven. Men det er naturligvis ikke det, der kan begrunde nedsættelse af en grund-

lovskommission. Det er alene, at grundloven ikke længere er tidssvarende, og at den ikke tager højde for en række af de problemfelter, som en grundlov i dag skal forholde sig til, og at der er formuleringer i grundloven, som vi af politiske grunde ønsker anderledes, ønsker udbygget m.v.

Det er også blevet anført, at der hverken er én enkeltsag eller forslag i deres helhed, der kan sikre de 40 pct. af vælgerne, som der skal til for at bære en grundlovsændring igennem. Det er efter SF's opfattelse et meget dårligt argument. Mener man, at der er behov for grundlovsændringer, skal man selvfølgelig arbejde for sådanne ændringer. Det er bl.a. på den baggrund, at man sikrer sig opbakning til ændringerne. Da man i 1946 nedsatte den grundlovskommission, der førte til vedtagelse af 1953-grundloven, vidste man heller ikke, om der var nogen enkeltsag, eller om grundlovsforslaget i sin helhed kunne vinde flertal.

SF fremsatte forslag om nedsættelse af en forfatningskommission i forrige folketingssamling (B 63, folketingssamlingen 1994-95, tillæg A 2148). I forhold til dette forslag er der sket en del ændringer i form af tilføjelser og uddybninger. Navnet er ændret til grundlovskommission i stedet for forfatningskommission. Der er sket en udbygning af menneskerettighederne bl.a. med forbud imod tortur og indførelse af børnerettigheder. Der er overvejelser vedrørende konsekvenserne af Højesterets kendelse om realitetsbehandling af Maastricht-Traktatens grundlovsmedholdelighed, som efter SF's opfattelse yderligere understreger behovet for yderligere præciseringer, men der er også overvejelser om forslaget fra Folketingets formand, Erling Olsen, om procedure ved suverænitetsafgivelser. Endelig er der overvejelser og nye forslag vedrørende magtens tredeling, bl.a. vedrørende særlove og love med tilbagevirkende kraft, domstolsafprøvelse af love, domstolenes uafhængighed og forvaltningsdomstole.